

„Nowa Reforma“ wychodzi codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt uroczystych.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	połrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	24 koron	12 koron	8 koron	9 koron
W Austro-Węgr. z przesyłką poczt.	32	16	10	11
W Państwie Niemieckim	36	18	12	13
We Włoszech, Francji, Anglii, Belgii	48	24	16	17
Szwajcarii, Turcji i inn. krajach	48	24	16	17

Oddzielny numer (z ostatnich trzech dni) kosztuje 10 h. z przesyłką pocztową 12 h. —
We Lwowie w biurze dzienników A. Oszelewskiego ulica Kilinskiego 2 i Płehna, ul. Karola Lu-
dwiaka 9, do nabycia po 12 h. Prenumeratę przyjmuje się tylko na cały miesiąc.
Listy z pieniędzmi i przekazy pieniężne na prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się
nadsyłać franco do administracji „N. Reformy“ w Krakowie — Listów nielirankowanych
nie przyjmuje się.

Rekopisów nadsyłanych redakcyi nie zwraca.

Adres Redakcyi i Administracji: „N. Reforma“ ul. Jagiellońska 10.
Telefon Redakcyi i Administracji Nr 41. — Nr rach. poczt. Kasy oszczęd. 857.484

NOWA

REFORMA

Prenumeratę przyjmują:

zamieszkała: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe: miejscowa: administracja „Nowej Reformy“ — Główna trafikarna w Ryńku — Agencja J. Hopasa i A. Samonowej, plac Maryacki 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Handel Kretschmera, Rynek. — Handel J. Eklara, ul. Karmelicka 18. — Zamieszkała prenu-
meratę i ogłoszenia przyjmują: Biura dzienników we Lwowie Ludwik Płehna, ul. Ka-
rola Ludwika 11, S. Sokolowski. — W Przemyślu Heszle, ul. Karłowicza 1. — W Jarosławiu A. Amster
Wieduta pp. Haasensteina i Voglera (także w Hamburgu, Frankfurt nad Menem, Berlinie,
Lipsku, Bielefeldzie i Wrocławiu). — A. Oppel, R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium
i Korywberdze). — Hermann Goldschmidt, M. Dukes Nacht, H. Schalek, J. Panneberg. —
W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Caumartin, 61.
Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje administracja „Nowej Reformy“ w Krakowie, Jagiellońska 10, za opłatą od miejsca
wiersza dionem piśmie (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 10 h. — Na-
desłane po 80 h. od wiersza za każdy raz. — Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza, układ
tabelaryczny cyfrowy, skomplikowany pierwszy raz 40 h., następny po 10 h. od wiersza.
Założnik do „N. Reformy“ (prospekt, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę
2 kor. od 100 egz. dla zamieszkałych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.
Należytość należy naprzód nadsyłać przekazem pocztowym.

Nad wspólnym budżetem.

Kraków, 12 stycznia.

Młde, pozbawione głębszego znaczenia poli-
tycznego, toczą się obrady w komisji budże-
towej delegacji austriackiej.

Poseł Kramarz nadej, bez wątpienia, do
najwybitniejszych i najgłębszych mówców
parlamentarnych. Poza irościć go może Cze-
chom opiera się rzekomo polityka zagraniczna
Austro-Węgier, nazwał „zabytkiem ar-
cheologicznym“. Rzeczywiście „przymie-
rze“ to, zredukowane do znaczenia konwenansu,
o tyle jeszcze może dla Austro-Węgier mieć
wartość, o ile im nie szkodzi, bo pożytku
z niego nie ma państwo żadnego.

Niepotrzebnie jednak, zapewne w imię bra-
terstwa słowiańskiego, podjął się poseł czeski
obronę Serbii, opierając ją na paradoksie, że
w sprawie królobójstwa rozróżnić trzeba ar-
mię, względnie jej oficerów serbskich, od na-
rodu. — To rozróżnienie mogłoby mieć rację,
gdyby go dokonał naród serbski, ale nie dr
Kramarz. Tymczasem ten naród prawie nie
reagował wcale na królobójstwo, dokonane w
sposób tak okrutny i cyniczny, jakiego przy-
kładów nie znajdujemy w dziejach ludów chre-
ścijańskich. Co gorzej, Serbowie, żyjący poza
granicami swej ścisłej ojczyzny, aprobo-
wali formalnie dokonane zbrodnie i dyktator-
skiej armii, solidaryzowały się z faktem wszystkie
zagraniczne poselstwa serbskie. To objaw fa-
talny.

Naród musi przecież wytwarzać sobie tra-
dycję, która z czasem staje się jego nieśmier-
telną duszą. Jedne pokolenia wymierają po
drugich, lecz dusza narodu żyje i wstępuje
w następne. Te dusze szlachetnie winno każde
nowe pokolenie, aby ją oczyścić i dosko-
nalszą przekazać następcom. Cóż Serbia współ-
czesna uczyniła z duszą swego narodu? Na
widok zamordowanej w barbarzyński sposób
pary królewskiej, nie zadrgała bólem i obłą-
ka. Król i królowa mogli być winni wobec na-
rodu, mogli nie zasługiwać na dostojność mo-
narszą, ale nie przestali być ludźmi, nie straci-
li praw człowieczeństwa, które szanuje się
w każdym pospolitym zbrodniarzu. A te prawa
pogwałcili królobójcy i naród serbski dał im
złoty przykład, że nie należy przetrwać ich
zbrodni, choć sili go to potępienia.

Zia przyszłego więc oddaj Serbii pobratym-
cy słowiańscy, z pobłażliwością traktując ob-
jętą wprost zasmucającą, nie liczącą z etyką
i kulturą ogólnoludzką.

Przemawiał wczoraj także w komisji budże-
towej poseł Wojciech Bieduszycki, sta-
jąc w obronie zagranicznej polityki rządu,
opartej na systemie rwałch aliśnów: trój-
przymierza i europejskiego dwuprzymierza. —
Ze stanowiska narodowego, polskiego, była mo-
wa Ekscelencyi Dżiduszycykiego bezbarwna,
brakło jej nerwu, ładnego życia i zajęcia,
podczas gdy mowa Kramarza miała wybitne
piętno polityczne: był mowa Czecha.

Poruszono wczoraj także z kilku stron kwe-
stję „veto“ przy wyborze obecnego papieża.
Austria skorzystała z prawa, nie określonego
w ustawodawstwie państwowym. — Minister
spraw zagranicznych, hr. Goluchowski,
wyjaśnił, że oświecone „veto“ ograni-
czyło się jedynie do wyrażenia życzenia
które kolegium kardynałów mogło uwzględnić,
lub nie; Austria zaś nie miała i nie ma za-
danego środka, aby przeprowadzić swoje życze-
nia. Chodziło tutaj zresztą o prawo, zastrze-
żone każdemu monarsze, a nie doty-
czące jedynie Austro-Węgier. Minister przytę-
czył się wszędzie do cpnili jednego z delega-
tów, aby twejty tej dalej nie omawiał.

Kaz. Tetmajer.

Dwa opowiadania.

Z cyklu „Na Skalmem Podhalu“.

(Ciąg dalszy.)

I zdawało mu się, że Pan Jezus kiwnął ku
niemu głową w koronie i powiada też:
— Będ, coś tak?

Widzi Walek, że On też półnagi, pokrwa-
wiony, w cierniach na głowie — i nie wie-
dział, kogo Pan Jezus myśli? Więc spytał się:
— Ty, czy ja?

— Ale Pan Jezus nie, tylko, zdawało mu się
znowu, kiwnął głową w koronie.

— E, my się tu, widzimy, nie dogodome wiele
oba — pomyślał Walek i poszedł.

Stanął nad potokiem na brzegu między krza-
kami — pogląda. Ogromnie wesoło w polu.
Rachy, śpiewy pełno. Idą koło niego, koło
krzaków, parobek i dziewczka. On w kapeluszu
na bakier z kostkami, ona z chustką na bark
opadła.

— Walek, kiez przidiesz — pyta się dzie-
wka.

— Jutro.

— O przyjdź dziś, bo jaś nie mogę wy-
trwać!

— Będ, czego? — pyta parobek i śmieje się
łotrowsko.

— Zet! — krzyknęła dziewczka i seby mu po-

Dzisiaj toczyć się będą w dalszym ciągu
obrazy budżetowe. Nie ulega wątpliwości, że,
pomimo opozycji posłów czeskich, wspólny bud-
żet będzie uchwalony.

Mętne źródło.

Na zarzuty, podniesione w książce Światło-
mira „Ciemnota Galicyi“ przeciw niekultural-
nej i samolubnej gospodarce stafezyków w
dziedzinie oświaty ludowej, pojawiła się one-
gdaj w „Słowie Polskiem“ apologia stronni-
ctwa rządzącego, którą „Czas“ powitał z nie-
wymowną radością. Apologia ta do tego stop-
nia zadziwiła redakcyę „Czasu“, iż „nie chci-
ła prawie wierzyć własnym oczom“, aby „Sło-
wo Polskie“ było zdolne do wyświadczenia par-
tyi rządzącej takiej przysługi.

Wyznajemy, że artykuł ten i nas zadziwił.
Bo, jakkolwiek przyzwyczajeni jesteśmy do róż-
nych niespodzianek ze strony organu wszech-
polskiego, to jednak na pojawienie się w tym
dzienniku artykułu tak serwilistycznego, a przy-
tem pod względem logicznym i rzeczowym za-
pewnie chybnego, nie byliśmy wcale przygo-
towani.

Prawda, że autorem tego artykułu jest p.
„Wł. St.“ (jeżeli się nie mylimy, p. W. Stu-
dnicki), szermierz-fanatyk w sprawie wyodręb-
nienia Galicyi, wyobrażający sobie możliwość
idealnego samorządu pod sterem... stafezy-
ków — a więc już z tego założenia wróg
wszelkiej krytyki w rodzaju „Ciemnoty Gali-
cyi“ — nie uprawnia to jednak jeszcze nawet
tak wielkiego zwolennika jarmu stafezykow-
skiego do szerzenia żdań, szkodliwych dla o-
światy, jak nie usprawiedliwia redakcyi orga-
nu niby demokratycznego, że, drukując takie
elucubracye, świadomie czy nieświadomie usy-
pia i ogłupia opinie swoich czytelników w
sprawie tak doniosłego dla ogółu znaczenia.

Pomijamy milczeniem niezręczną i wykrętą
obronę partyi rządzącej, przystępując do rze-
czy, która przedewszystkiem wymaga sprostowa-
nia. Autor Wł. St. pisze:
„Wyzwolenie szkolnictwa galicyjskiego z pod
szablonoj rutyny, szkołę wolną, nie-
krepującą inicjatywy prywatnej,
niezależność uważa za objaw bardzo pożądaną
dla Galicyi“.

A dalej:
„Czy kurs szkoły elementarnej trwać bę-
dzie 2, 3, czy 8 lat, jest to rzecz mniej-
szej wagi (!), jeżeli tylko da fundame-
nt dalszego kształcenia się chłopca, które powinny
wziąć na siebie różne Towarzystwa oświatowe,
wykłady i wydawnictwa popularne“.

Czy poglądy powyższe są własnością samego
tytułu p. Wł. St., czy też całej redakcyi „Słowa
Polskiego“, — w to nie wchodzimy; w każdym
razie należy je zawczasu wytknąć, jako rzecz
dla oświaty naszej szkodliwą, a nawet niebez-
pieczną. Do czegoż bowiem zmierza wniosek
p. Wł. St.? Oto do zwałenia obowiązku
zakładania szkół ludowych na o-
fiarność publiczną, a temsamem do u-
wolnienia Sejmu od ponoszenia na ten cel ko-
szków. — Taki wniosek postawił już dawno
w Sejmie były prezes Koła polskiego, Kazi-
mierz Grocholski. Jakby wtenczas wyglądała
nasza oświata, można się przekonać z fakto-
w, że dziś ofiarność publiczna ze wszystkich
działań trudno utrzymać kilkanaście szkół,
założonych przez Towarzystwo Szkoły ludo-
wej. Cóż dopiero mówić, gdyby przyszło za-
łożyć tych szkół setki lub tysiące!

Całe szczęście, że p. Wł. St. nie jest wcale
wymagający pod względem oświaty i chce po-
zostać nawet na szkolach o dwuletnim kur-
sie nauki (!). Pod tym względem prześcignął
on już w skromnych żądaniach najgłębszych
wsteczników galicyjskich. Co więcej, p. Wł. St.
nie znaże szkoły wcale za czynnik, przyczyni-

niający się w wysokim stopniu do ekono-
micznego podniesienia kraju, jak to widać z na-
stępującej jego ironicznej uwagi:

„Dla ekonomisty autoremantu p. Światłomira
kwestye ekonomiczne Galicyi rozwiązywać się
dają bardzo łatwo: zwiększyć liczbę szkół, po-
dwoić liczbę nauczycieli, podnieść pensyę na-
uczycielom ludowym, a produkcyja krajowa pod-
niesie się w kilkakroć, dobrobyt zapanuje“.

I podczas kiedy demokraci z „Nowej Re-
formy“ przekonani są, wraz z p. Światłomi-
rem, że w ślad za oświatą musi podnieść się
rolnictwo, przemysł i handel, a więc i dobro-
byt w kraju, to wszechpolski umysł pana Wł.
St. wyrokuję z wysokości trójnego redakcyj-
nego: Nieprawda! — „Nie poradzaj na to
żadne szkoły!“

Oto próbka pedagogicznych poglądów pana
Wł. St., nie ustępujących pod względem wstecz-
nictwa dążnościom naszych konserwatystów.
Jeżeli przyjaciele polityczni pana Wł. St. po-
dzielają jego poglądy pedagogiczne, to niema
najmniej obawy, aby u nas brakło kiedyś
ludzi skłonnych do pielęgnowania — ciemnoty
galicyjskiej.

Sprawa ks. Bolcewicza.

Diecezyja wileńska jest w obecnej chwili
widownią bardzo charakterystycznego zatargu
kościelnego. Sprawa jest następująca.

Kilka pism warszawskich pomieszczała za-
częło w ciągu roku 1902 artykuły kościelno-
społeczne z podpisem ks. Hieronima Bolcewicza,
proboszcza parafii Żyrmany w powiecie lidz-
kim na Litwie. Śmiały ton tych artykułów, a
zwłaszcza jednego z nich, w którym ks. Bol-
cewicz napiewał niewłaściwy sposób poie-
miki prowadzonej z pastorem ewangelickim
przez niejakiego ks. Godlewskiego na szpal-
tach „Kroniki Rodzinnej“ wywołał żywą „pole-
mikę na szpaltach pism kościelnych. Ten ar-
tykuł i kilka innych, w których ks. Bolcewicz
poruszył sprawę stosunku duchowieństwa do
prasy, występując zawsze tylko w imię praw-
dy, miłości i powagi Kościoła, ściągający nań
surową krytykę w kilku organach a ostatnie-
scutek był taki, że kapituła wileńska udzieliła
ks. Bolcewiczowi nagany i zażądała „odwoła-
nia“ i to w formie i na podstawie ułożonego
tekstu.

Ksiądz Bolcewicz zadanu temu odmówił,
naganając ten tekst „odwołania“ i ten
jakoś żądał kapituły „odwołania“ i ten
no i administrator diecezji wileńskiej, ks. Ję-
drzej Frackiewicz zasuspendował ks. Bol-
cewicza. Pozbawiony w ten sposób środków do
życia, schronił się ks. Bolcewicz na bruk wi-
leński i żyje tam z miłosierdzia ludzkiego.

W sprawie tej zamieścił p. Czesław Jan-
kowski w petersburskim „Kraju“ list, omawia-
jący sprawę wyczerpująco i piętnując surowo
samowolny postępek administratora ks. Ję-
drzeja Frackiewicza. P. Jankowski, znany i utalentowany
publicysta, przedstawia ks. Bolcewicza, jako
jedną z tych ofiar bezwzględności zarządu ko-
ścielnego, który z przedstawicieli władzy du-
chownej czyni narzędzia do tępienia wszel-
kich porównywalnych samodzielnej myśli i duchowień-
stwa. — Sprawa ks. Bolcewicza jest wa-
żnym szczegółem jaskrawym i ostraszą-
jącym tego przykładem.

Ks. Bolcewicz, kapłan światły, jak rzadko,
posiadający duże wykształcenie i wielką cy-
wilną odwagę, ma umysł jasny, logiczny, in-
tencye czyste i szlachetne. Na poparcie tego
dość przytoczyć słowa jego artykułu, zamie-
sczonego w „Przeglądzie katolickim“:

„Mam niezachwiane przekonanie — pisze
ks. Bolcewicz — że Kościół rzymsko-katolicki
prawdą i miłością tylko stać winien i prze-
stać być sobą, gdyby dla swej obrony po-
trzebował kłamstwa, ukrywania i jakiegokol-

wiek niesumienności, lub je tolerował. Wystę-
puje przeto nie jako szermierz protestantyzmu,
lecz przeciw dotąd jeszcze nienapiętnowanej
etyce, która każe tolerować, jeśli nie pochwa-
lać, nieuczciwości dlatego jedynie, że popelnio-
na została — w imię rzekomej korzyści Ko-
ścioła“.

Z tych kilku zdań przekonać się można, że
jest to wyraz poglądów kapłana, który wszę-
dzie zyskałby najwyższe uznanie za taką o-
bronę idei katolickiej. Ale u zarządu diece-
zyi wileńskiej kapłan, mający własne zdanie,
spotkał się z przesładowaniem. Co dziwniej-
sza, tensam „Kraj“, który w służbie polityki
ugodowej broni wszelkiego wstecznicstwa, cy-
tując list p. Jankowskiego, zastrzegając się,
że nie solidaryzuje się z p. Jankowskim i za-
rzęca ks. Bolcewicza, że wykroczył przeciw
dyscyplinie duchownej, zabierając głos publi-
cznie, „bez zgody swej bezpośredniej
zwierzchności w kwestyach dla niej nieoboję-
tnych“.

„Krajowi“ trudno się dziwić. Organ ten,
służący utylitarnej i oportunistycznej polityce,
boi się, jak ognia, wszelkich błysków samo-
dzielnej myśli, wszelkich indywidualnych po-
równań, choćby dyktowanych rozumem i naj-
lepszą wiarą, ale dziwić się można i należy, że
w dzisiejszych czasach, na progu cywilizacji
XX wieku, wykluczaającej wszelką władzę w
dziedzinie ducha i myśli, zdarzyć się może tak
jaskrawy fakt nietolerancji i wprost fanaty-
zmu, który wyrażenie samodzielnego zdania
przez duchownego może nazwać „aktem wyła-
mowania się z karności“ i nakładać za to —
jak niegdyś w średnich wiekach — kary dy-
scyplinarne.

Smiesznym jest „Kraj“, gdy obawia się, że
tolerowanie takich „zbrodni“ duchowieństwa pro-
wadzi do dezorganizacji i osłabienia powagi
władzy biskupiej. Naszem zdaniem do dezorga-
nizacji przyczynia się daleko więcej takie po-
stępowanie, jak ks. Frackiewicza, a światły bi-
skup nigdy osłabienia swej powagi obawiać się
nie potrzebuje. Jestto przywilejem wyłącznie
ciasnym i fanatycznym inteligencji.

Ks. Bolcewicz złożył swą słuszną sprawę w
rece nowego biskupa wileńskiego, ks. Rópa, i
jego oczekuje decyzji, żyjąc tymczasem z tak-
si ludzi miłośnych a pobożnych na bruku
wileńskim.

Kończącej charakterystycznej sprawy opinia
publiczna na Litwie i w Królestwie oczekuje
z tem większym zacięciem, że ogół społe-
czeństwa już dawno rozstrząsał ją na korzyść
pokrzywdzonego kapłana.

Wojna czy pokój?

Pokojowy zwrot w zatargu rosyjsko-japoń-
skim, który wczoraj część prasy europejskiej
powitała z wielkim zadowoleniem, stracił już
już, w świetle najnowszych wiadomości, znacze-
nie faktu i przedstawia się jedynie jako uro-
jenie, polityczna bańka mydlana bez realnej
podstawy. W rzeczywistości nie się w tym za-
targu nie zmieniło, i wojna wyjdzie się dziś
tak samo prawdopodobnie bliska, jak wydawała
się jeszcze onegdaj.

Odpowiedz Rosji na notę japońską i dziś je-
szcze nie jest znana. Pogłoski, jakie krążą o
niej dzisiaj, redukują atoli znacznie przypisy-
wany jej dotychczas rzekomo bardzo pojedna-
wy charakter. Tak samo spotyka się z zaprze-
czeniem doniesienia londyńskiego „Morning Post“,
jakoby car stanowczym objawieniem samodzie-
lnej swej woli przechylił kierunek zatargu na
korzyść pokoju. Jak bowiem twierdzi korespon-
dent „New York Herald“, i to na podstawie
ustnej informacji, otrzymanej rzekomo od je-
dnego z wielkich ksiągów rosyjskich, car po
długim wahaniu zdał rozstrzygnięcie kwestyi:
wojna czy pokój zupełnie, na wojowniczo napo-

sobionego wielkorządcę wschodniej Azji, admi-
rała A. eksiejięwa.

Wogóle dawno już nie było sprawy polity-
cznej i międzynarodowej, w którejby zachodziła
była taka sprzeczność doniesień i poglądów,
jak w tej sprawie. Tłumaczyć to sobie można
jedynie tą okolicznością, że właśnie w zatargu
rosyjsko-japońskim ściągają się ostro także in-
teresy kilku innych mocarstw, z których każ-
de, jeżeli już nie bezpośrednio przez diploma-
cyę swoją, to przynajmniej za pomocą swej
prasy i swych agentów prasowych usiłuje na
bieg i rozwój zatargu wywrzeć wpływ w po-
myślnym dla siebie kierunku.

Wczoraj znów, zupełnie niespodziewanie
przyłączył się do sprawy tej nowy moment,
jak się zdaje, bardzo ważny. Jest nim ratyfi-
kacya traktatów handlowych ze strony Chin
ze Stanami Zjednoczonymi Amery-
ki i z Japonią. Traktaty te leżały w chiń-
skim urzędzie dla spraw zagranicznych od kil-
ku miesięcy, a dyplomacya rosyjska w Pekinie
starała się podobno wszelkimi sposobami prze-
szkodzić ich ratyfikacyi. Otwierają one bowiem
trzy miasta mandzurskie dla wolnego handlu
Ameryki północnej i Japonii, a mianowicie:
Mukden, Niuczwan i Antung. Miasta
te zajęte są obecnie przez wojska rosyjskie,
Rosya zaś, jeśli wierzyć można zgodnym zresz-
tą doniesieniem korespondentów petersbur-
skich i wschodnio-azyjskich, stanowczo wzbra-
nia innym mocarstwom wolnego dostępu do
Mandżurji. Albo więc rząd rosyjski zgodził się
na otwarcie tych portów, albo też, co przypy-
szczają w Waszyngtonie, dyplomacya japońska
odniosła w Pekinie walne zwycięstwo nad ro-
syjską i skłoniła cesarza chińskiego do raty-
fikacyi traktatów na przekór Rosyi.

Kwestya ta powikłała zatarg bardziej je-
szcze i wymaga wyjaśnienia. Za przypuszcze-
niem, że ratyfikacya rzeczonych traktatów han-
dlowych nastąpiła za zgodą Rosyi, przemawia
wiadomość, jaką otrzymał berliński „Localan-
zeiger“ z Petersburga. Według tej wiadomości
car polecił miał br. Lamsdorffowi jaknajpręd-
sze wypracowanie komunikatu o stanie roko-
wań aż do ostatniej chwili i jego ogłoszenie.
Ma on zawierać następujących pięć punktów:

1) Japonia ma w Korei otrzymać rozmaite
koncesye. 2) W południowej Korei Japo-
nia nie tylko w kwestyach ekonomicznych, ale
i politycznych może postępować w myśl swo-
ich interesów. 3) W Korei północnej Ro-
sya pozostawia Japonii zupełną wolność han-
dlową; Japonia, jednakże tak w Korei półno-
cznej, jak i w południowej nie może po-
stać miejsc anfortyfikowanych ani na
wyrzeżu, ani wewnątrz kraju. 4) Na granicy
koreańsko-mandzurskiej ustanowiona będzie
strefa neutralna szerokości 50 km. i nie wol-
no Rosyi ani Japonii tu budować fortyfikacyj.
Droga z Korei musi być otwarta dla rosyjskich
okrętów, a więc także pozostać neutralną. —
5) W sprawie Mandżurji Rosya nie przyjmu-
je żadnych warunków, oświadcza jednakże go-
towość pozwolenia Japonii i innym państwom
zastępować tam swoje interesy handlowe. Jako
otwarte porty mają być uważane Muk-
den i Niuczwan.

Jeśli ta wiadomość „Localanzeigera“ polega
na prawdzie, w takim razie, mimo koncesyi
rosyjskiej co do miast Mukden i Niuczwan-
gu, — pokojowe załatwienie zatargu byłoby
co najmniej wiatrakiem, gdyż według innych
doniesień Japonia nie przystanie na żadne o-
graniczenie swych interesów w Korei.

Wcale niepokojowo brzmią także telegramy
z Genui, dotyczące dwóch nabytych przez Ja-
ponię krążowników argentyńskich. — Opuszczy
one port tajejszy z takim pośpiechem, że na-
wet kilku członków załogi i część zapasów a-
municyi pozostała na lądzie. Przyczyna na-
głego odpłynięcia było podobno z jednej strony
pojawienie się rosyjskich okrętów wojennych,

mozes, zyj. Ej, a ty wodo? Cybyś mi tys ty
nie poraziła jako w tej bieżdzie? Jesć się mi
foc, worek się zdar, leci se mnie, gaciśka się
tys lewdeiw urzimiom, sycko mie boli, świebri,
całe ciało, jak w ogniu i ognie, plugastwo po-
muie łazi, fce mie zywe zezreć, teros, kie jak
taki, gesi mi nik nie do paś, ej, wodo, wodo,
radźżo mi co przecie w tej bieżdzie, ej siwa
wodo, siwa...

I zesnął się przypadkiem z tärni i gruch
do wody z brzegu.

Kiedy oczy otworzył — myśli: niebo?!

Powała nad nim z sozrebem świetna, święci
pomalowani koło ścian, on leży na miękkiej
słomie na ziemi, a nad nim oczu dwoje schy-
lonych. Pomyślał: janiol?!

Oczy siwe, jak woda w potoku, wielkie, ja-
sne.

— Tereś! — słyszysz głos bezzwiczny. —

„Teresia janiolowi“ — pomyślał.

— Tereś, osotał się ty?

— Patrzy, mamę — zadzwoniło nad nim z pod
oczu siwych.

Pociękawiło go, ta anielska mama i ten dzwo-
nek, chce ruszyć głową — e nie, nie sposób.

Ehe! — przypomniał sobie — spodek we wo-
dę... pobiełżeł się...

Urzał nad sobą drugie dwoje oczu siwych,
ale w zmarszczonej oprze. Mama janiolowa —

poznał.

I spytał się go ta janiolowa: — Cato-
pieć! jakos ci? zjyes?

Chciał odpowiedzieć, że nie, dało. — Char-
knał tylko, zarzęził.

— Nie bedzieś nigol! — usłyszał trzeci
głos, grubszy z kąta, i kłab dymu zobaczył
wychodzący, a potem ślina kięła na podłogę,
cyknęła ze zębów.

— Janiolowi ocieć — pomyślał. — Fajke
kurzy.

— Spasek, a co by my Komperde Jaska za-
wołał, cyby mu co nie pomogł? — słyszysz bez-
dzwięczny głos. — On doktor na sydko.

— Odpod z turnie — ował się grubszy
głos — takiego nie bedziesz lęczył. To przwi-
lijo śmierci?!

Zrobiło się cicho w izbie i strach spadł na
piersi Walkowe.

Śmierć usłyszał. Chciał krzyczeć, wołać: Ra-
tujęcie mnie nie dajcie mnie! — ale uwiązło mu
w gardle, zarzęził tylko.

— To przywilijo śmierci! — powtórzył
grubszy głos. — Takiego lęczył nie bedziesz. Na
wieki nie bedzie żył nik.

Siwe, jasne oczy spojrzęły z trwogą w oczy
Walkowe. A jemu się przypomniało i tylko
się starał nie chuchać, nie chuchać, nie chu-
chać...

Usłyszał poważne cupkanie kórcpów po po-
dłodze i blisko nad nim zakosyłał się dymu
kłab, ślina kięła na podłogę, cyknęła ze zę-
bów, i po pewnej chwili ował się grubszy
głos:

lel naczelnikowi stacyi Józefowi Krzyżanowskiemu, w Zawoszczyku na dworcu kolei krakowskiej stacyi Tadeuszowi Komarynowi, w Bestwinie eksped. poczt. Zofii Florczykównie, w Porębie, w Porębie Idzie Protopowej, w Iadebach poczt. urzędnicze pomoc. Helenie Bilekównie, w Woli Zarzyckiej pocztowej urzęd. pomoc. Karolinie Witkowskiej, w Czarłach M. K. Karolinie Witkowskiej, w Niegowach Erazmowi Iakrzyńskiemu, w T. K. Włodzimierzowi Karpińskiemu, w Papierni Helenie Lipińskiej, w Dziale Józefowi Adamowi, w Olszanie koło Złoczowa Ludmiłowi Zaluskiemu, w Cielinku M. K. Małkowskiej, w Kosienicach Leonowi Mosiewiczowi, w Sienkowie Janowi Pitule, w Sosnowie, w Brzeszynie Józefowi Jurkiewiczowi, w Tarnowie Stefanowi Meisnerowi, w Ptaszkowej na dworcu kolei naczelnikowi stacyi Michałowi Orlińskiemu, w Bodnarowie na dworcu kolei naczelnikowi stacyi Kornelowi Krzyżanowskiemu, w Bachorscu Januszowi Waluchewskiemu, w Ostapiu Michałowi Danilowiczowi, w Młak, w Buczkowicach Aleksandrze Faleckiej, w Malyjowcach na dworcu kolei naczelnikowi stacyi Karolinie Baumgartnerowi, w Podleszynie poczt. urzęd. pomoc. Bronisławie Boddia, w Mrówli em. wachm. żand. Janowi Sierkowskemu, w Szczyrach em. oficyant. sąd. Tadeuszowi Donikowskiemu, w Witkowie Nowym poczt. urzęd. pomoc. Sewerynowi Kaczowskiemu, w Hotyniu eksped. poczt. Helenie Reńskowskiej, w Paer i w Paerach ekspedytowi poczt. Alfredowi Tripplowi.

Skladki. Dla Tow. „Solidarnej” słożyli: Józefowie Dorawscy 10 K (zamiast wienca na trumnie 6 p. prof. Jacka Tyrały) urzędniczy dyrekcji kolei państwowych reszta ze składki na wieniec dla 6 p. Adama Pierskiego 11 K 60 h; funkcyjnarzys biura prawniczego dyrekcji kolei państwowych zebrane przy wypłatach i innych sposobnościach 20 K; dr. Bernackiowski 22 K, zebrane u p. J. Kuhna w Mokryszce przy poświęceniu domu; Józefowie Kurawscy 10 K (zamiast wienca na trumnie 6 p. J. Tyrały).

Odpowiedzi Redakcyi. Prenumeratorem w Dobro: Oby życzenia i przewidywania Sz. Pań! wstęchnie się spełniły.

Uniwersytet ludowy im. Mickiewicza. We czwartek: Dr W. M. Kozłowski: „Marx i jego ask fa”. W sobotę: Dr W. M. Kozłowski: „Indywidualizm” (Max Stirner i Nietzsche).

Powszechne wykłady uniwersyteckie. (W dni powszednie o 7 w Inni świętce o 6 wieczór.) We środę: Dr Wacław Tokarz: „Napoleon I i jego czasy” (w szkole wydawniczej im. św. Scholastyki 11 p. ul. św. Marka).

Repertuar Teatru miejskiego. We środę: „Wesołe Figury”. We czwartek: „Dom otarty”. W sobotę: „Róża Bergrit”, dramat w 5 aktach E. Hauptmanna. W niedzielę: „Rosa Rendi”.

Z kalendarza. We środę 13 stycznia: Gotfryda i Leonogusa b. w. we czwartek 14 stycznia: Hilarego b. w. d. k. i Feliksa m.; w piątek 15 stycznia: Pawła pierwszego pasternika. Z krakowskiego obserwatorium. W dniu 13-go stycznia termometr okazał od - 3.6 do - 0.6 C.; barometr zwolna opadał. W dniu 12 stycznia o godzinie 7 rano stan barometru 746.28 mm, termometr - 5.8 C.; wiatr wach. dni.

Gabryel (Kraków) i... fortepiany, pianiny i zagraniczne... gotówkę i na spłaty...

...eckie schronisko...

...burzenie wybud...

...pełnienie tego czynu...

...Białą i sarsucit im sbro...

...Nazwiska obwinionych...

...przysłuch następujące s...

...biodny karterowego, mie...

...kuchnię i werandę na...

...w podwórzu, nastąpił m...

...Z początkiem sierpnia wyko...

...się kilkunastu robotników...

...się na noc 8 i 8 sier...

...w oknach i rzucał kam...

wzory i motywy awskie. Do tych wydawnictw przybijały obecnie podjęte przez oświeconą szkołę „Wzory haftów polskich”.

Pierwszy zeszyt przynosi na 6 artystycznie odbitych tablicach wzory awskich motywów do haftu. Są tu kolorowane wzory na serwety, serdacki, torbki, makaty, ścierki na stół. Nie zalecają się one bogactwem ornamentacji, ale nimbują natomiast wdziękiem i prostotą motywów, tłumaczących się na pierwszy rzut oka swą typową, ludową charakterystyką.

— Nowe tragedye o Joannie d'Arc. Z powodu nastąpić mającej z wiosną beatyfikacji, dziełwie Orleana, kilku wybitnych dramaturgów francuskich obróło Joannę za temat swych opracowań. „Gli Blas” donosi, że Edmund Rostand pracuje nad tragedją o Joannie d'Arc, przeznaczając tytułową rolę dla Sary Bernhardt. Artystka ta jest zaś już w tej chwili w posiadaniu tragedji napisanej pod tym samym tytułem przez Emila Moreau. Wobec dzieła Rostanda, Sara, jak się zdaje, da mu pierwszeństwo, wobec czego rola Joanny w tragedji E. Moreau przypadnie w udziale głosznej p. Zosanne Després z Wodewilla. Pojawić się ma jednak jeszcze trzecia tragedia o dziewczęciu z Orleanu, a będzie nią udramatyzowane przez jednego z młodzieńców piarzą scenicznych studium Anatola France o Joannie d'Arc.

— Nowa opera Pucciniego „Pani Butterfly”, która w lutym ujrzy światło konkiektów w teatrze Medolańskim La Scala, budzi żywe zainteresowanie włoskich kół muzycznych. Tekst jej opracowali Giacomo i Lilica według noweli amerykańskiej Luther Longa, która w przerobionej scenicznej obłąka obecnie z ogromnym powodzeniem teatru angielskiego i amerykańskiego. Madame Butterfly, to nazwisko bohaterki opery młodej Japonki, która zaślubiła nędzniego oficera amerykańskiego, a po 3 latach pożycia, porzuca go, zabija siebie i dziecko. Pisma włoskie donoszą, że część muzyczna zaleca się świeżością i melodyjnością motywów i wielką dramatyczną ekspresją.

— P. Paulina Szalitówna, wysoka utalentowana pianistka, Krakowiłanka, sypkoje coraz większy rozgłos artystyczny w swych podróżach zagranicą. Pisma niemieckie donoszą o ogromnym powodzeniu młodej wirtuozki w Bremie, gdzie odniosła wyjątkowy sukces, podbijając publiczność i krytykę swoją grą, opartą na świetnej technice i pełną artystycznego pogłębia i elegancji.

W dniu 9 b. m. wystąpiła p. Szalit z własnym koncertem w Wiedniu w sali Boesendorfera także z nie mniejszym powodzeniem.

W Krakowie dotąd p. Szalitówna publicznie jeszcze nie dała się słyszeć. Możemy nasze Towarzystwo muzyczne zapoznać sechelał krakowską publiczność z grą utalentowanej rodaczki.

Dział ekonomiczny.

— Ankieta w sprawie taryf naftowych. — W odcybie wczoraj w ministerstwie kolei żelaznej ankiecie, dotyczącej podwyższenia taryf kolejowych od nafty, wzięli udział między innymi reprezentanci galicyjskiego naftowego Związku krajowego, związku austriackich rafinerji, oraz kolei prywatnych. Po dłuższej dyskusji zastępcy kolei prywatnych oświadczyli, że na przeciąg roku 1904 odstąpią od podwyższenia taryf eksportowych. Natomiast co się tyczy ruchu wewnętrznego zajęli stanowisko odporne, zastanawiając się tem, że obecne taryfy naftowe są za niskie. — W końcu wobec ogólnych nalegań oświadczyli jednakże gotowość zastosowania nowej taryfy, która ma wejść w życie z dniem 1 marca, do zyczeń interesentów naftowych, tj. aby Niemcom był import nafty zagranicznej. Szef sekcji w ministerstwie kolei Lecher oświadczył, że taryfy naftowe na kolejach państwowych na razie nie będą podwyższone.

— Kartel cukrowy. W sprawie kartelu cukrowego zanosi się na zwrot dla cukrowni galicyjskich pomysły. Obecnej organizacji kartelowej grozi rozbitcie. Na odbytem uogedaj podwzięciu reprezentantów kartelowych fabryk uchwalono wezwać pozakartelowe cukrownie do odstąpienia od wydawania ofert na nową kampanię, a w razie gdyby cukrownie te odpowiedziały odmownie, kartel rozwiązać. Miejsi rafinerzy cukru żalili się w dyskusji, że nie widzą końca walki, która wyrządza im obrzynie straty. Przynosi ona korzyść jedynie kilku wielkim fabrykom. Jeżeli kartel chropiński rzeczywiście się rozbit, wówczas dopiero pomysły będzie można o nowej organizacji, uwzględniającej sprawiedliwiej interesy także galicyjskich cukrowni.

— Galicyjska wystawa gorzelniana w Wiedniu. Komitet wystawy galicyjskiej pisze nam: Mimo rozesłanych zaproszeń, zgłoszeń i kilku okólników w sprawie obśnięcia wystawy gorzelnianej do wszystkich właścicieli gorzeli, wynik dotychczasowej akcji komitetu jest tak mały, że niepodobna będzie urządzić poważnego obrazu naszego spirytusowego przemysłu rolniczego. Z całej Galicji bowiem nadosłało do dnia dzisiejszego zaledwie 90 właścicieli gorzeli wkładkę, a z pomiędzy nich zaledwie około 30 zgłoszenie. Jest to ilość zupełnie niewystarczająca. Gdy do wiadomości komitetu doszło, że w wielu wypadkach gorzelnie lub zarządy dóbr nie otrzymały wcale zaproszeń i zgłoszeń, a przeto nie wiedzą, co ma być obiektem wystawowym — prosi komitet wystawowy usilnie wszystkich pp. właścicieli gorzeli, aby co najrychlej upomnieli się pismem u sekretarza wystawy p. dra Franciszka Bandrowskiego — Kraków, ul. Michałowskiemu 10, II p. — o zgłoszenia, ewentualnie, aby ci pp. właściciele, którzy, mimo otrzymanych zaproszeń, nie zdecydowali się na obśnienie wystawy płodami swej gorzelni, jak najszybciej w interesie własnym i wystawy uczynić to zechcieli.

— Dyrekcja kolei państwowej w Krakowie zamieszczą sprzedaż w drodze publicznej konkurencyj większą ilość starych materjałów, nagromadzonych w kolejowym magazynie w Nowym Sączu, a mianowicie starego belazna, odpadków metalowych i t. p. Blizsze szczegóły dotyczące tej sprzedaży podane będą w „Gazecie Lwowskiej” dnia 15 b. m.

— Dostawy kolejowe. Ministerstwo kolei rozdało dostawy na 338 wagonów za sumę 1,750,000 koron. Między innymi dostała dostawę także fabryka sanocka. Nadto zamówiono lokomotywy i tendrowe na kwotę 1,426,000 koron.

Budapeszt. Późnica na kwiecień 7.90 do 7.91. Późnica na październik 7.60 do 7.71. Złoty na kwiecień 6.65 do 6.66. Złoty na październik — do —. Owses na kwiecień 5.51 do 5.52. Owses na październik — do —.

...ackie i artystyczne...

Kukurudza na maj 5.25 do 5.26. Kukurudza na lipiec — do —. Bzepek na sierpień 11.70 do 11.70.

Oferty mienne, eheć kupna lepsza, usposobienie lepsze; zinnu.

Pojedyncze numera „Nowej Reformy” po 10 hal. za egzemplarz

kupować można w Krakowie:

W Administracji „N. Reformy”, ulica Jagiellońska, 10.

W Rynku: Trafika główna — Handel Kretschmera — W Sukienicach Handel Karlińskiego, Sklep (w hali) Mańkowskiej.

Przy Placu Maryackim 1.2: Agencja Hopcasa i Salomonowej.

Przy ulicy Karmelickiej 1.18: Handel Jana Ekiera.

Przy ulicy Długiej, L. 4, Handel galanterji — J. K. Orzechowskiego.

W kiosku na plantacjach u wylotu ulicy Szpitalnej.

Przy ulicy Grodzkiej, L. 10, trafika i handel galanterji Baumigera.

Przy ulicy Dietlowskiej kiosk biura Hopcasa i Salomonowej.

W Podgórzu: Księgarnia Poturalskiego.

Kronika lwowska.

Lwów, 12 stycznia.

Z prasy. We Lwowie zaczął wychodzić „Głos Robotniczy”, tygodnik, organ polskiej partji socjalistycznej. Jako wydawca podpisuje nowe pismo dr Michał Wyrostek, jako redaktor odpowiedzialny p. Walerjan Rasienlecki.

Wieczór pieśni. W sali „Domu Narodnego” wystąpił w niedzielę z koncertem barytonista opery lwowskiej dr Konrad Zawilowski. Artysta odśpiewał przeszło 30 pieśni polskich i obcych kompozytorów, przyjmowano go z zapamiętaniem.

Lustrator szpitali. Wydał krajowy postanowił utworzyć specjalną posadę lustratorów szpitali. Sejm ustawił w budżet na r. b. na ten cel 6000 koron. Do pełnienia funkcji przysłał obecnie Wydał krajowy p. Jana Jasnińskiego, b. radcę szpitala lwowskiego, który będzie się spełniał prowizorycznie aż do czasu utworzenia odpowiedniej posady.

Z opery i operetki lwowskiej. Panna Marya Bogucka, prima donna opery warszawskiej, otrzymała od dyrekcji tej opery osterzygodniowy urlop na wyjazd do Lwowa, gdyż śpiewać u nas będzie rolę tytułową w operze „Luiza” Charpentiera.

„Kuryer Warszawski” pisze: „Stysalim, iż p. Józef Chodakowski, obecny dyrektor opery lwowskiej, ma powrócić na scenę warszawską, którą przed dwoma laty opuścił.

Dyrekcja warszawskiego teatru „Nowości” zwróciła się telegraficznie do Lwowa, proponując engagement p. Klassewskiej, dobrze znanej artystce operetkowej.

Karnawał lwowski. Dnia 1 lutego odbędzie się w salach Kasya miejskiej we Lwowie bal modyków, urządzony staraniem „Biblioteki słuchaczów medycyny”. Doroczny bal Casytelni akademickiej odbędzie się w sali Filharmonii dnia 15 lutego.

Samobójstwo. Wczorajszego nocy odebrała sobie życie przez zżycie dołży dawki chloroformu Regina Schwarzwaldowa, 22 letnia córka lekarza dra Staraka, zamężna za słuchacza medycyny. Prayocyna samobójstwa nieznana.

Zamach samobójczy na inspekcji policyj. W sobotę w pokoju ordynasowym na inspekcji policyj strzelił do siebie z rewolweru, sprawa dzony tam Adolf O. ze Lwowa. — Jako powód podał, że nabawił się pewnej choroby, a będąc bez środków do życia, wstydził się być w domu rodziców. Pogotowie Towarzystwa ratunkowego stwierdziło, że kula ugrzała powyżej lewej pierś. Rana nie jest śmiertelna. Odwieziono go do szpitala powszechnego.

Aresztowanie „pana hrabiego”. Donosiliśmy wczoraj, że we Lwowie aresztowano za oszustwa Stanisława Sarnieckiego, b. właściciela dóbr. Sarniecki jest znanym „hochstaplerem” i w Wiedniu oskarżony o fałszerstwo weksli, skazany został na półtora roku lekkiego więzienia. Po odsiedzeniu kary Sarniecki postanowił opuścić niewolę Wiednia i przenieść się do gościniejszego Lwowa. Tu zapoznał się z niejakim Teofilem Hrehorowiczem, gołębym, jak on, za łatwym sarobkiem, za co już nawet został skazany na dwa miesiące więzienia. Przed kilku dniami Sarniecki zgłosił się do Hrehorowicza, pokazując mu całkiem formalnie wystawiony weksel na 6000 koron z podpisem Juliusa hr. Tarnowskiego. Ucieszył się tem niezmiernie Hrehorowicz, zwłaszcza że Sarniecki spełnił wiarogodnie wytymaczył się z posiadania tak znacznego weksla, który ma „przysłała ciotka z Kolomyi”. — Oba zaczęli przemysłować nad zeskontowaniem weksla. Sami, nie mając czystego sumienia, bali się pójść za tem, ale Hrehorowicz znał Domalusa, człowieka okazłego, sekretarza stow. dorozkarsy, znanego między żydami. Za obcasne 1000 koron p. Domalusz zgodził się pójść na „czarną giełdę” i zrealizować weksel. Hrehorowicz przedstawił Sarnieckiego p. Domalnowi jako „pana hrabiego”. Według przyrzeczenia, posiadł p. Domalusz między „głędziarzy”, ale kiedy ci koniecznie chcieli zobaczyć „pana hrabiego”, ten nie miał jednak ani porządnego ubrania, ani też nie ze złota. Lece i na to znał Hrehorowicza radę. Oto pożyczyl od znajomego złotnika kilka okaznych złotych pierścioni i łańcuch i obiecał przynieść jeszcze piękne futro, gdyż pan hrabia tylko w futrze chodził. Przedtem jednakowoż udał się Hrehorowicz z Sarnieckim do frysjera Dlamalego, aby Sarnieckiego ufrizować „za pana hrabiego”. Niesszczyście chetało, że w ślad za nim udał się agent Proszerski, który obydwóch uwięził. Odstawiono ich do sądu krajego.

Ucieczka oszust. Donosiliśmy niedawno o oszustwach Karola Tomaszewskiego, który miał sklep z instrumentami muzycznymi przy ul. Kopernika 1.5. Ponoczał on 12 osób na blisko 10 koron. Brał do naprawy drogie instrumenty i spieniał za to, a nadto pozarwał fabrykantów i uciekł ze Lwowa. Obeynie doszła do lwowskiej policyi wiadomość o miejscu jego pobytu w Ameryce, poczyniła więc odpowiednie kroki, aby go stamtąd wydano.

Repertuar Teatru lwowskiego. We środę: „Jan Gabryel Borkman” Ibsena. We czwartek: „Piękna Helena”. W piątek: „Dymła”, ewykia historia z życia w 4 aktach Stanisława Rosowskiego.

W sobotę: „Dziękuję”. W niedzielę: „Pożądanie nr 6666”; wieczór „Intero”.

Wiedeń. W komisji budżetowej delegacji austriackiej po końcowem przemówieniu referenta Bacquehema przystąpiono do rozpraw szczegółowych nad budżetem ministerstwa spraw zagranicznych.

Wiedeń. Komisja budżetowa delegacji austriackiej przyjęła bez zmiany budżet ministerstwa spraw zagranicznych w dyskusji szczegółowej, oraz zezwoliła kredyty dodatkowe. O godzinie 1 1/2 przerwano posiedzenie na godzinę.

W dyskusji szczegółowej brali udział minister hr. Goluchowski i delegaci hr. Schoenburg, Baernreuther, Kranarz, Tollinger, Sylwester i Schneider.

Wiedeń. Wczorajsze oświadczenie hr. Tiszy o programie pracy Sejmu węgierskiego i o ewentualności ponownego odroczenia obrad węgierskiej delegacji, tak, że okazało się potrzeba uchwalenia drugiego przewozu budżetowego, wywołało wśród czeskich i polskich członków delegacji wielkie niezadowolenie. Czescy członkowie podnoszą, że wobec tego także praca austriackiej delegacji jest na razie zbyt ciężka i zamierzają zgłosić wniosek o przerwaniu obrad komisji budżetowej tej delegacji aż do wyjaśnienia się sytuacji na Węgrzech.

Dziś komisja budżetowa delegacji austriackiej obradowała w dalszym ciągu. Jako ostatni mówca przemawiał hr. Bacquehema, który zgłosił wniosek o wyrażeniu votum zaufania hr. Goluchowskiemu. Wniosek ten przyjęty został przeciw głosom posłów czeskich, południowo-słowiańskich i włoskich.

Komisyja ugodowa na Morawach. Praga. „Politik” donosi, że stała komisja ugodowa Sejmu morawskiego zbierze się dnia 22 b. m. Głównem jej zadaniem będzie teraz załatwienie sprawy uniwersytetu czeskiego na Morawach. Jak słychać komisja wybierze dwóch referentów, z których pierwszemu powierzy sprawę uniwersytetu czeskiego, drugiemu sprawę uniwersytetu niemieckiego na Morawach. „Politik” nie spodziewa się pomyślnego rezultatu po tych obradach, natomiast wyraża nadzieję, że cesarz z przemówi na Torzysze zadał czeskich i zmusi rząd do wniesienia w Radzie państwa przedłożenia, dotyczącego uniwersytetu czeskiego dla Moraw.

Z Sejmu węgierskiego. Budapeszt. Oprócz posła Molnara przemawiał w wywodzie końcowym do 1. pos. Szecherkeri, Orlacsany i Hollo. Przy głosowaniu przyjęto 4/5 znaczącą większość głosów. Wszystkie wnioski postawione do tego paragrafu odrzucono.

Posiedzenie trwa dalej.

Plehwie na urlopie. Berlin. Z Petersburga donoszą do „Localanzeigera”, że rosyjski minister spraw wewnętrznych czuje się znużonym i chorym i że wniosł o urlop na przeciąg całego roku, który przepędzi za granicą, w celu poratowania zdrowia. W Petersburgu przypuszczają, że Plehwe nie wróci już z tego urlopu na swoje stanowisko. Tak on, jak i ks. Meszczerski, który jest na dworze „persona gratissima”, zaproponowali carowi, ażeby zastępcą Plehwego na ten czas, a więc prowizorycznym kierownikiem ministerstwa spraw wewnętrznych, mianował dotychczasowego pomocnika Plehwego, generała Wabla, byłego gubernatora Wilna. Car spełni zapewne te propozycje.

Czarnogóra wydała Albańczyków. Serajewo. Rząd czarnogórski wydał rozporządzenie, wydylające z granic Czarnogóry wszystkich przebywających tam Albańczyków.

Przeoiw Niemcom. Berlin. „Berliner Tagblatt” zamieszcza wiadomość z Nowego Jorku, że wychodzący siołwiancy z Austrii, Polski i Rosji jednoczą się w Stanach Zjednoczonych pod hasłem państwowym (?) przeciw Niemcom. W Clevelandzie odbył się na wielką wystawą słowiańską.

Porażka „szalonego Mułły”. Londyn. Według urzędowej depeszy zaatakował wczoraj generał angielski na czele 2200 żołnierzy europejskich i 1000 krajowców pod Irdhalla główny oddział Derwiszów „szalonego Mułły” i rozbił go zupełnie. Derwisze stracili w poległych i rannych 1000 ludzi. Wojsko angielskie zabrało do niewoli kilkuset nieprzyjaciół i zdobyło 400 karabinów. Liczba zabitych i rannych po stronie angielskiej wynosi 41.

Pokój, czy wojna? (Telegramy „N. Reformy” z 12 stycznia).

Londyn. Dzienniki wieczorne donoszą, że japońskie poselstwo otrzymało urzędową depeszę z Tokio, która donosi, że odpowiedź Rosji nie jest pomyślną i nie może być przez Japonię akceptowaną. W razie, gdy Rosya nie ustąpi, Japonia będzie zmuszoną chwycić natchmianem za broń.

Waszyngton. Departament państwowy otrzymał doniesienie, że Rosya wzmacnia codziennie swą straż w Seul. — Francya czyni starania urzędzenia swojej straży w Seul.

Uspokobienie w Petersburgu. Londyn. Do „Daily Mail” donoszą z Petersburga, że w tamtejszych kołach rządowych panuje przekonanie, że pokój nie będzie znakiem. Natomiast wśród publiczności obiegają niepokojące pogłoski. Publiczność opowiada się wybuchu wojny każdej chwili. — Krąży nawet pogłoski, że wojenny manifest

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości „N. Reformy”

z dnia 12 stycznia.

Wrocław. Cesarz Wilhelm przybył tu wczoraj wieczorem i udał się do pałacu biskupa ks. Koppa na kolację. Po prawej stronie cesarza siedział przy kolacyi arcybiskup praski Skrbieński, po lewej stronie biskup Kopp.

Nad wspólnym budżetem.

Wiedeń. W komisji budżetowej delegacji austriackiej po końcowem przemówieniu referenta Bacquehema przystąpiono do rozpraw szczegółowych nad budżetem ministerstwa spraw zagranicznych.

Wiedeń. Komisja budżetowa delegacji austriackiej przyjęła bez zmiany budżet ministerstwa spraw zagranicznych w dyskusji szczegółowej, oraz zezwoliła kredyty dodatkowe. O godzinie 1 1/2 przerwano posiedzenie na godzinę.

W dyskusji szczegółowej brali udział minister hr. Goluchowski i delegaci hr. Schoenburg, Baernreuther, Kranarz, Tollinger, Sylwester i Schneider.

Wiedeń. Wczorajsze oświadczenie hr. Tiszy o programie pracy Sejmu węgierskiego i o ewentualności ponownego odroczenia obrad węgierskiej delegacji, tak, że okazało się potrzeba uchwalenia drugiego przewozu budżetowego, wywołało wśród czeskich i polskich członków delegacji wielkie niezadowolenie. Czescy członkowie podnoszą, że wobec tego także praca austriackiej delegacji jest na razie zbyt ciężka i zamierzają zgłosić wniosek o przerwaniu obrad komisji budżetowej tej delegacji aż do wyjaśnienia się sytuacji na Węgrzech.

Dziś komisja budżetowa delegacji austriackiej obradowała w dalszym ciągu. Jako ostatni mówca przemawiał hr. Bacquehema, który zgłosił wniosek o wyrażeniu votum zaufania hr. Goluchowskiemu. Wniosek ten przyjęty został przeciw głosom posłów czeskich, południowo-słowiańskich i włoskich.

Komisyja ugodowa na Morawach. Praga. „Politik” donosi, że stała komisja ugodowa Sejmu morawskiego zbierze się dnia 22 b. m. Głównem jej zadaniem będzie teraz załatwienie sprawy uniwersytetu czeskiego na Morawach. Jak słychać komisja wybierze dwóch referentów, z których pierwszemu powierzy sprawę uniwersytetu czeskiego, drugiemu sprawę uniwersytetu niemieckiego na Morawach. „Politik” nie spodziewa się pomyślnego rezultatu po tych obradach, natomiast wyraża nadzieję, że cesarz z przemówi na Torzysze zadał czeskich i zmusi rząd do wniesienia w Radzie państwa przedłożenia, dotyczącego uniwersytetu czeskiego dla Moraw.

Z Sejmu węgierskiego. Budapeszt. Oprócz posła Molnara przemawiał w wywodzie końcowym do 1. pos. Szecherkeri, Orlacsany i Hollo. Przy głosowaniu przyjęto 4/5 znaczącą większość głosów. Wszystkie wnioski postawione do tego paragrafu odrzucono.

Posiedzenie trwa dalej.

Plehwie na urlopie. Berlin. Z Petersburga donoszą do „Localanzeigera”, że rosyjski minister spraw wewnętrznych czuje się znużonym i chorym i że wniosł o urlop na przeciąg całego roku, który przepędzi za granicą, w celu poratowania zdrowia. W Petersburgu przypuszczają, że Plehwe nie wróci już z tego urlopu na swoje stanowisko. Tak on, jak i ks. Meszczerski, który jest na dworze „persona gratissima”, zaproponowali carowi, ażeby zastępcą Plehwego na ten czas, a więc prowizorycznym kierownikiem ministerstwa spraw wewnętrznych, mianował dotychczasowego pomocnika Plehwego, generała Wabla, byłego gubernatora Wilna. Car spełni zapewne te propozycje.

Czarnogóra wydała Albańczyków. Serajewo. Rząd czarnogórski wydał rozporządzenie, wydylające z granic Czarnogóry wszystkich przebywających tam Albańczyków.

Przeoiw Niemcom. Berlin. „Berliner Tagblatt” zamieszcza wiadomość z Nowego Jorku, że wychodzący siołwiancy z Austrii, Polski i Rosji jednoczą się w Stanach Zjednoczonych pod hasłem państwowym (?) przeciw Niemcom. W Clevelandzie odbył się na wielką wystawą słowiańską.

Porażka „szalonego Mułły”. Londyn. Według urzędowej depeszy zaatakował wczoraj generał angielski na czele 2200 żołnierzy europejskich i 1000 krajowców pod Irdhalla główny oddział Derwiszów „szalonego Mułły” i rozbił go zupełnie. Derwisze stracili w poległych i rannych 1000 ludzi. Wojsko angielskie zabrało do niewoli kilkuset nieprzyjaciół i zdobyło 400 karabinów. Liczba zabitych i rannych po stronie angielskiej wynosi 41.

Pokój, czy wojna? (Telegramy „N. Reformy” z 12 stycznia).

Londyn. Dzienniki wieczorne donoszą, że japońskie poselstwo otrzymało urzędową depeszę z Tokio, która donosi, że odpowiedź Rosji nie jest pomyślną i nie może być przez Japonię akceptowaną. W razie, gdy Rosya nie ustąpi, Japonia będzie zmuszoną chwycić natchmianem za broń.

Waszyngton. Departament państwowy otrzymał doniesienie, że Rosya wzmacnia codziennie swą straż w Seul. — Francya czyni starania urzędzenia swojej straży w Seul.

Uspokobienie w Petersburgu. Londyn. Do „Daily Mail” donoszą z Petersburga, że w tamtejszych kołach rządowych panuje przekonanie, że pokój nie będzie znakiem. Natomiast wśród publiczności obiegają niepokojące pogłoski. Publiczność opowiada się wybuchu wojny każdej chwili. — Krąży nawet pogłoski, że wojenny manifest

caraki już jest opracowany i że już w tych dniach będzie ogłoszony.

Japonia grozi. Londyn. „Times” donosi z Pekinu, że chiński poseł w Tokio doniósł telegraficznie ks. Czingowi, że druga odpowiedź Rosji na propozycje Japonii już nadeszła, że jednakże wypadła niekorzystnie i Japonia nie może jej przyjąć. Jeżeli Rosya nie ustąpi, Japonia będzie zmuszoną chwycić niezwłocznie za broń.

Wrzenie w Chinach. Londyn. Z Szangaju donoszą, że w Pekinie spodziewają się na pewno rychłego wybuchu wojny. Cesarzowa matka czyni już przygotowania do ucieczki w głąb kraju na wypadek, gdyby Pekin znów był zagrożony przez inwazyję cudzoziemską. Ludność stolicy Chin zachowuje się apatycznie. Natomiast w południowych prowincjach chińskich dostrzedz można silne wrzenie. Tutejsze koła polityczne liczą się już z możliwością, że na wypadek nowej porażki Chin w południowych prowincjach chińskich wybuchnie rewolucja, której celem będzie zrzucenie z tronu obecnej dynastji mandżurskiej.

Neutralność Chin. Londyn. „Times” donosi o telegramie chińskiego posła w Tokio do ks. Czinga w dalszym ciągu, że wobec możliwości wybuchu wojny, Japonia zwróciła się z prośbą do Chin, aby zachowały zupełną neutralność, dalej aby chroniły osiedlonych wewnątrz kraju obywateli i strzegły porządku zwłaszcza w Szantung, aby obce mocarstwa nie miały powodu do wyzyskania niepokojów dla zaczepnego postępowania.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: Michał Konopiński.

NADESLANE (Artykuły w tym dziale nie pochodzą od Redakcyi).

Koncypienta poszukuje zaraz 367 i adwokat Deiches w Krakowie.

Dobrym środkiem domowym, od dawna znanym, są pigułki Pserhofera z apteki w Wiedniu, pod tąsamą nazwą istniejącej. Pigułki te są od dawnych lat rozpowszechnione u licznych rodzin i mają nieocenioną wartość, gdyż ustalają trawienie i w ten sposób często zapobiegają poważnym chorobom. 356

Do części nakładu niniejszego numeru, a w szczególności do P. T. Prenumeratorów zamiejscowych, przesyłamy prospekt pisma dla ludu p. t. „W Krakowie wychodzący”.

Pen... przy ulicy... ugodzie na... cących się, lub mieszkających stał... A. Bor

Kursa telegraficzna. Wiedeń, 12 stycznia. Zamknięcie giełdy o g. Akcje austriackiego Zakładu kredytowego 759.—. Akcje węgierskiego Zakładu kredytowego 759.—. Akcje Anglobanku 281.—. Akcje Unionbanku 548.—. Akcje Länderbanku 451.—. Akcje Bankvereinu 520.25. Akcje Bodencredit

